

— सम् 1) *zusammendrücken, beengen*: मा त्वं वृत्तः (Tottenbaum) सं बाधेष्ट AV. 18,2,25. — 2) *zusammendrängen, festbinden* ÇĀṆKH. ÇR. 17, 10,16. 18,24,3. — 3) *quälen, peinigen*: पीतमात्रे तु पानीये न मां संबाधते नुया R. 6,82,155. — Vgl. संबाध fg.

2. बाध् f. an den beiden folgenden Stellen fehlerhaft getrennt von der vorangehenden Praeposition (s. परिबाध्): विद्या अयं द्विषः परि बाधो ब्रह्म मयः RV. 8,43,10. साह्यै इन्द्रो परि बाधो अयं ह्यम् 9,103,6. — Vgl. सु०.

1. बाध् (von 1. बाध्) 1) m. *Plagegeist*: दानवानाम् HARIV. 7422. — 2) m. *Hemmung, Widerstand, Bedrängnis*: पदीमर्षं मक्ति वा कृतांतो बाधे मूर्तो अक्षम देवान् RV. 6,80,4. पुरो नो बाधादुरितानि पारय 9, 70,9. — 2) *Pein, Schmerz, Beschwerde, Leiden*; m. TRIK. 3,3,219. H. 1371. Sch. हिमान्यो बौद्धबाधाप पतत्यो प्रतिवत्सरम् zum Leidwesen RĀGA-TAR. 1,180. अबाधकरं सुCR. 1,130,7. बाधा f. dass. AK. 1,2,2,3. H. 1371. an. 2,243. MED. dh. 10. HALĀJ. 5,18. एष देवि सतां मार्गो बाधा यत्र न विद्यते MBH. 13,6724. कुर्वन्ति हृदये बाधाम् सुCR. 1,464,12. रज्ज्या सह विवृण्वते मदनबाधा VIKR. 44,15. ÇĀK. 32,5. चरणस्य वामस्य Schmerzen am linken Fusse MĀLAY. 53. धमर्० die Belästigung, die Einem eine Biene verursacht, ÇĀK. 11,18. तेभ्यो (दानवेभ्यः) न स्याद्यथा बाधा मुनीनां त्वं तथा कुरु MĀRK. P. 22,3. अबाधा द्विमुष्यानामवेष्टव्या नैव हि dass ihnen kein Leid widerfähre 2. 92,1. अल्पबाध adj. der wenig Leiden hat MBH. 3,12623. 13,6723. Schaden, Nachtheil: यस्य कोपि महाबाधः प्रसादश्च महाफलः 4,116. अल्पबाध geringen Schaden bringend JĀG. 2,156. सबाध mit Nachtheil verbunden für (gen.) 249. स्वार्थस्य बाधेन s. zu Spr. 576 am Ende des 3ten Theiles. धर्मबाध Beeinträchtigung KATHĀS. 43,17. न बाधा विद्यते यत्र तं धर्मं समुपाचरेत् MBH. 3,10372. — 3) *Aufhebung, Beseitigung, Nichtigmachung; Widerspruch, Absurdität*; m. TRIK. H. an. MED. येन मे परलोकबाधो (v. l. ० बाधा) न भवति so v. a. wodurch ich nicht um den Himmel komme PAÑKĀT. 167,8. KAP. 1,35. 148. Schol. zu 1,80. Verz. d. Oxf. H. No. 593. fgg. NĪLAK. 171. 232. 242. MADHUS. in Ind. St. 1,19,8. VEDĀNTAS. (Allah.) No. 90. Schol. zu P. 1,4,93. 3,3,11. SĀH. D. 8,18. 10,21. साध्यग्रन्थो यत्र पतस्त्वसौ बाध उदाहृतः BHĀSHĀP. 77. बाधा f. H. an. MED. HALĀJ. Schol. zu JOGAS. 2,33. — Vgl. अ० तुवि० stark drängend und प्राण०, बाहु०.

2. बाध (wie oben) m. etwa *Drang*: बाधो मूर्तो न प्रयुक्ति RV. 6,11, 1. भर्गव्याङ्ग्यं बाधे सुवृक्ति 1.61,2. तस्मा अयुः प्रजावदिदार्थे अर्च्यो ज्ञसा 132,5. Nach NĀIGU. 2,9 so v. a. बलः; nach SĀH. so v. a. बाधक, बाधन.

1. बाधक (wie oben) 1) adj. a) *belästigend, beunruhigend, peinigend*: शत्रु० (कार्मुक) R. 2,100,19. — b) *zu Nichte machend, aufhebend, beseitigend*: धर्मो धर्मानुबन्धार्थो धर्मो नात्मार्यबाधकः beeinträchtigend MĀRK. P. 34,16. न कार्यं धर्मबाधकम् MBH. 12,3250. त्रयाणां साधकं पत्स्यादुपेरेकस्य वा पुनः । कार्यं तदपि कुर्वन्ति न त्वेकार्यं द्विबाधकम् ॥ Verz. d. Oxf. H. 216,23. fg. जित्स्वर्वाधको ऽयम् Schol. zu P. 6,1,159. 3,1, 94. 4,2,38. 2,2,8. VĀRTT. 1. ÇĀKH. zu KHĀND. UP. S. 3. NĪLAK. 86. Schol. zu KĀTJ. ÇR. 1,4. zu KAP. 1,53. 93. — 2) m. *eine best. Frauenkrankheit*: रक्तमात्री तथा यष्टी चाङ्कुरो जलकुमारकः (eine Silbe zu viel) । चतुर्विधो बाधकः स्यात्स्त्रीणां मुनिविभाषितः ॥ ÇKDr. nach dem VAIDJAKA.

2. बाधक 1) m. *ein best. Baum* (nach dem Schol. so v. a. गिरिमाल und रजिवृत्त) GOBH. 1,3,17. — 2) davon ein gleichlautendes adj. (f. ई) von diesem Baume kommend SHAPV. BR. 3,8. इमं ÇĀKH. ÇR. 14,22,14. KAUC. 16. 47. fgg. धनुस् 36. सुव 116. — Vgl. बान्धुक.

बाधकता (von 1. बाधक) f. *das Bekämpfersein*: बाध्यबाधकतां गतः BHĀG. P. 7,1,6.

बाधन (von 1. बाध्) 1) adj. *bedrängend, belästigend, bekämpfend*: शत्रु० HARIV. 5323. — 2) f. *Unbehaglichkeit, Beschwerde* NĀJASŪTRA 1,21. — 3) n. a) *das Bedrängen, Belästigen, Peinigen*: साधु बाधनमपि रमणीयमस्याः auch wenn sie gepeinigt wird ÇĀK. 11,19, v. l. — b) *das Entfernen, Beseitigen, Aufheben*: अज्ञानं VEDĀNTAS. (Allah.) No. 142. अज्ञादिप्रकृषां उनीयो उनीयश्च बाधनार्थम् Schol. zu P. 4,1,4. 2,38.

बाधबुद्धिप्रतिबन्धकताविचार m., बाधबुद्धिवादार्थ m. oder बाधरक्त्य n. (vgl. Verz. d. Oxf. H. 241,16) Titel einer Schrift HALL 34.

बाधित s. u. 1. बाध् und अबाधित. Davon nom. abstr. ०त् n. *das Aufgehobensein, Beseitigtsein* VEDĀNTAS. (Allah.) No. 90. 109. 142.

बाधितर (von 1. बाध्) nom. ag. *Bedränger, Belästiger, Störer*: तं प्रात्रवाणां गणबाधितारम् MBH. 4,1670. सुरर्षिगण० 13,4017. अकारणबाधितारं स्वाध्यायेदवपितृपुत्रतपःक्रियाणाम् PRAB. 73,4. fg.

बाधितव्य (wie oben) adj. 1) *zu bedrängen, zu belästigen, zu peinigen*: मायाचोरो मायया बाधयितव्यः MBH. 12,1052. 13668. — 2) *zu beseitigen, aufzuheben* Schol. zu KĀTJ. ÇR. 77,2 v. u.

बाधिरक von बाधिर gaṇa अरीकणादि zu P. 4,2,80.

बाधिरिकं m. metron. von बाधिरिका gaṇa शिवादि zu P. 4,1,112.

बाधिर्य (von बाधिर) n. *Taubheit* gaṇa दृढादि zu P. 5,1,123. Spr. 3949. MBH. 12,10651. सुCR. 1,237,4. 260,13. 2,360,20. 361,17. MĀRK. P. 39. 52. 56. TATTVAS. 33. GAUDAP. zu SĀMĀKHJAK. 18.

बाध्य (von 1. बाध्) adj. 1) *zu bedrängen, zu belästigen, zu peinigen* Spr. 2220. KATHĀS. 32,139. BHĀG. P. 7,1,6. स्त्री० der sich von einem Weibe peinigen lässt MĀRK. P. 66,40. — 2) *was unterdrückt —, gehemmt wird*: ०रेतस्त्वादिना वीजरहितः zur Erkl. von अवीज samenos, zeugungsunfähig KULL. zu M. 9,79. — 3) *aufzuheben, zu beseitigen* Comm. zu BRAHMAS. im ÇKDr. Vop. 26,2.

बाध्यमान partic. praes. pass. von 1. बाध्; davon nom. abstr. ०त् n. *das Aufgehobenwerden, Beseitigtwerden, Widerlegtwerden* NĪLAK. 164.

बाध्योग m. patron. von बाध्योग gaṇa विदादि zu P. 4,1,104. ÇAT. BR. 14,9,4,33.

बाध्योगायनं m. patron. von बाध्योग gaṇa हरितादि zu P. 4,1,100.

बाध्यिक m. patron. oder metron. gaṇa तौत्वत्त्यादि zu P. 2,4,61.

बान्धकिनेर्य (von बन्धकी) m. *der Sohn eines liederlichen Weibes, Bastard* gaṇa कल्याणयादि zu P. 4,1,126. Vop. 7,7. AK. 2,6,1,26. H. 348.

बान्धकेर्यं m. dass. gaṇa पुत्रादि zu P. 4,1,123.

बान्धव्य (von बन्धु) m. *ein Angehöriger, Verwandter* gaṇa प्रज्ञादि zu P. 5,4,38. AK. 2,6,1,34. 3,4,16,91. H. 561. an. 3,707. MED. v. 43. HALĀJ. 2,354. M. 5,70. 72. N. 17,24. सुCR. 1,7,12. ÇĀK. 92. मातुरा-सोश्च बान्धवान् M. 5,101. न मे ऽस्ति माता न पिता ज्ञातयो बान्धवाः कुतः R. 1,62,1. M. 3,264. ज्ञातिसंबन्धिवान्धवैः 4,179. यामयः, बान्धवाः,